

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕ್ಯಾಂಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ?

CHAIRMAN.—The matter has been discussed. The Chair has given enough opportunity to the members.

SRI S. R. BOMMAI.—I respect the ruling of the Chair.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ದಿವಾಕರ್.—ನಿಮ್ಮಂಥ ತಿಳಿದವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಆ ಕಡೆ ಕೂತಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾದಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಏನೊಂದು ಮಾತನಾಡದೆ ಕೂತಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರು ಇಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಮಿಲಿಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಾವು ಈಗ ಮಾತನಾಡುವವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಿ.

ಇನ್ನು ಈ ಸಮ್ಮಿ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಅಪೂರ್ಣ ಚರ್ಚೆಗೆ ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

(ಸದಸ್ಯರು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು)

Motion of Thanks to the Governor's Address

(Debate Continued)

SRI WILLIAM ST. JOHN SINCLAIR MARLEY (Nominated)—Mr. Speaker Sir, I rise to speak on the Governor's Address. I refer to the opening paragraph which really raised my hopes to a great height that the prices of food—grains, sugar, essential oils and kerosene would be brought down. We are now nearly 1½ months since this statement was made and in spite of which instead of coming down, the prices seem to have gone up. I think this is a matter that requires the Government's urgent attention. Let alone sugar. Even things like jaggery and kerosene which are required by the poor people have become scarce. What is happening? The prices have escalated and even the essential commodities are not available. The Government should think seriously over this matter.

With regard to water, as far as I can remember in the last two years that I have been in this August House, I think this matter has come up again and again. What has happened? What has the Government done? What are they doing about making water available in the villages? A few days ago, we had one of the hon. Members speaking about the water which was not even filtered and was being made available to the people to drink and of a consequence, people were getting Jaundice.

(There was some noise going on in the House)

As most of us know, jaundice is a disease which is borne by water and unless we give our people good water to drink, what is the use of our talking about the supply and taking about the big schemes. We have heard here about a scheme of getting so many millions of gallons of water by 1983-84. I do hope from the experience that we have during the last few years that it is not going to be a dream. It should become a reality and that people should not have to get up in the early hours of the morning and try to get a little drinking water in a big city like Bangalore. Bangalore is a garden city. We encourage people to come here and yet we are not able to give them the ordinary amenities of life. What is the cause of this? Is it bad planning? I think so, I cannot put it down to anything else.

Now take for instance Transport which is the other subject I would like to talk about. I would really make an earnest request to a lot of Ministers to give up going in their cars atleast for one month and commute in the buses to really understand the difficulties of the common man. I think it is shocking to see even the state of our buses on the roads. Some times they look as if they had not even been washed so how should we expect the people to travel in those buses? We talk about hygiene, about health and things of that. Nature and if buses, in which all classes of our people travel are so dirty where is the hygiene? What are we going to do? Even if the Government were in a position to put two thousand buses on the road, it is not going to solve this problem of the commuters because the Government is not going to get two thousand buses at one time. We should give greater attention to the maintenance of the vehicles that we have got. In today's news papers, I read that even drivers when they put their buses in the garage and make a report, no action what so ever, is taken on them. And the same buses with defects, bad brakes and things of the nature are put on the road. A few days ago we had an uproar in this House with regard to an accident and people having been killed. Why should these things happen? Is it because nobody cares? But nevertheless obviously, it must be due to vehicles going out being defective tyres. The Government should show some concern about the public transport system and try to do something in this regard.

Tied up with this question, is the one of the many industries coming up in Bangalore. I earnestly appeal to the Government now to see that no further Industries are permitted in Bangalore. Even those industries which are here and are to be expanded, they should only be permitted to do so atleast 70 miles outside of Bangalore. On account of a large number of Industries in Bangalore, the natural tendency has been for people from other places to come here seeking for

jobs. But, we have not got sufficient houses, water and electricity facilities for them. We have not got transport facilities which we can talk about. Let us come down to the crux of the matter. What is the cause for these problems which the common man is facing today? I do believe that we have allowed too many people, to come and settle in Bangalore which is due to its Industrialisation Bangalore is just expanded people cannot get houses because only complexes are coming up. By putting up complexes, we are just aggravating the situation. We keep on talking talking and talking we get assurances on the floor of this House, but what is done? I want the Government to say something concrete to help our people in the difficulties that they are facing

4-30 P.M.

I have spoken about transport, a very important subject. Now I should like to touch on the subject of our roads. We hear about accidents. What is the cause of these accidents? People cannot walk on the pavements because they are in a shambles; they are a disgrace to the name of this fair City. Pedestrians do not walk on the foot-paths because they are not places to walk on most of the foot paths are in a deplorable condition. I would like to give a small example to illustrate how the matter could be solved to a certain extent. Take Shivajinagar for instance. On the East side of the road we have the Bowring & Lady Curzon Hospital, where at least 30 ft. could be taken to widen the road without putting the Hospital to any inconvenience whatsoever. Why has the Government has not thought about this? What is the problem? I request the Government to make this road wider which is an absolute must as if you see at the rush hours either in the mornings or in the evenings, the traffic is maddening. They say paucity of funds. Is that the real reason for not carrying out this work? Many of the Hon. Members have spoken about various roads in the taluks and villages. And about the metal laying beside the roads? covered with dust I would not say that they do not have the same priority as in the City. Let us do some planning. Let us really get people who can think who have an imagination, who can be bold in their efforts so that we can overcome some of the difficulties with regard to the pavements and our roads,

Sir, we have spoken about compulsory education. Last year we were shouting from the house-tops about the Inter-national Year of the Child. If you just go round our City today where all these various complexes are being built you will see boys and girls, not even 8 years of age, working from 8-00 A.M. till 6 to 7-00 P.M. in the evening. What have we done? What are the plans that the Government? Let them spell them out of let us know what they intend do-

ing. They talk about cent percent education. We see teachers protesting about our schools. Why are these things coming up again and again? Is it that people do not have the capacity to run the institutions? cannot agree on that point. We have the capacity. Why not do something about education instead of just talking, talking and talking.

Sir, my last point is about the SCs/STs, backward classes, minorities and other weaker sections of our society. This is a perennial affairit goes on and on. I do hope that the Government will give their sincere attention to the problems of these people, and let us hope for a brighter future in the period that lies ahead. Let us do something real and great so that the fair name of Karnataka can be held high.

Thank you.

† ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡಂ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಏಷದವಾಗಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ 'ದೇಶವನ್ನು ಚಿಂತಗೊಳಿಸುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದ ತರುವಾಯ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ' ಎಂಬ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಆತುರಾಂತರವಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ಈ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿ, ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಓದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ನೀರಸವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನಾಗಲೀ, ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅವರ ಪಕ್ಷದ, ಅವರ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕತ್ವದ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಸಮಾನವಾದಂಥ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸಮಾಜವಾದದ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಯುವಕರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯುವಕರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಯುವಕ ರಕ್ತ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವರನ್ನು ಜನರು ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೆಂದರೆ, ಬಹುಶಃ ತಮ್ಮ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಆಸೆಗಳನ್ನೂ ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡವರು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮುಖ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವ ಜನರು ಏನು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ, ಅಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.— ಇವರು ಸ್ವರ್ಗದ ಕಡೆಗೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ.— ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆನೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“ದೇಶವನ್ನು ಚಿಂತಗೊಳಿಸುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದ ತರುವಾಯ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ. ಜನತೆ ಮತದಾನದ ಮೂಲಕ ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆದಂಥ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿರುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರವು ಬೇರಾರಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಿದರ್ಶನ. ಸುಮಾರು ೩೩ ತಿಂಗಳುಗಳಷ್ಟು ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಹೊರಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ

ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ, ಯವರು ಈಗ ಪ್ರಚಂಡ ಒಂದುಮತದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕ ಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆಯುಂಟಾಗಿ ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ."

ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ದಿವಂಗತ ಜಯಪ್ರಕಾಶನಾರಾಯಣ ಅವರು ಇಪ್ಪತ್ತಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ:

"Mrs. Gandhi through a number of legislative and executive decisions had been trying to convert our democracy into personal dictatorship." ಎಂಬುದಾಗಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇನು? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಧಾರವೇನು ಎಂದರೆ, ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದು. ಮತ್ತು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಮನ ಮಾಡಿದ್ದು. ಅದೇ ಅನುರಂಜಿತ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಗೌರವ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ರಾಜರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ರಾಂಗ್ ಆಪೋಸಿಷನ್ ಪಾರ್ಟಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ರಾಂಗ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ವೀಕ್ ಆಪೋಸಿಷನ್ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ವೀಕ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಅಪೋಸಿಷನ್ ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರ ವರ್ತನೆ, ನಡೆವಳಿಕೆ, ಇವರ ಅಭ್ಯಾಸ ಬಲ ಏನಪ್ಪು ಅಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ಇರಲೇಬಾರದು, ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಪಕ್ಷಾಂತರ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ, ೧೯೫೭ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ೧೯೬೭ನೇ ಇಸವಿವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೪೪೨ ಜನ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿದರೆ ೧೯೬೭ನೇ ಚುನಾವಣೆ ಆದಮೇಲೆ ೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೩೮ ಜನರನ್ನು ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾದಮೇಲೆ ಪಕ್ಷಾಂತರಗಳು ಆಗಿರುವುದು ಬಂದೆಡೆಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸೋಮಪ್ಪನವರೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಳ ಬೇಕು. ಸುಮನೆ ಹೋಲು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲಾ ನಡೆದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಚುನಾವಣೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಬಂದೆರಡು ಹತ್ತು ಆಗುವುದು ಬಿಡಿ, ಈಗ ೧೦೦ ಗಟ್ಟಲೆ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾಯಕಿ ಯಾರು ಅಂದರೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು: ಇದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಹಾಕಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ದಿವಾಕರ್:—ನಿಮ್ಮಗಳ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್-ಐ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್-ಯು ಮಾಡಿ ವೇದಲು ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದು ನಾವೇ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ:—ನೀವು ಹೊಸಬರು, ನಿವೃತ್ತ ಹಗಲು ಯಾವುದು, ರಾತ್ರಿ ಯಾವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಹಾಗೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ೧೯೬೯ ರಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಏನು ಇನ್ನೂ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯೇ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ೧೯೬೯ ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪೀಟ್ ಆಯಿತು. ೧೯೬೯ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದರು, ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋದರು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ೧೯೭೮ ರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಸ್ಪೀಟ್ ಆಯಿತು. ಆಗಲೂ ಪಕ್ಷಾಂತರವಾಗಿದ್ದು ಬಂದೆಡೆಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಸ್ವಂತ ಆಸೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಸರಿ. ಆದರೆ ೧೦೦ ಗಟ್ಟಲೆ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು:—ಇದು ಪಕ್ಷಾಂತರ ಯುಗ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ:—ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ಇರಬಾರದು, ಅದು ಇದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಆಗುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಬಂದೇ ಗುಂಪು, ಇವರೆನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕಡೆ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಸರಾಗವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಯಾಥರ್ಸರ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ:

“Parliamentary democracy is Government by discussion” ಅಂದರೆ ಟ್ರೆಜರಿ ಬೆಂಚ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು, ಆಡಳಿತ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾವರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅವರ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸದವಕಾಶ, ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತ ಮಾಡತಕ್ಕವರು, ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ಇದ್ದರೆ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. No discussion at all; ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷ ಆದರೆ, ಆಗ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಿರೋಧಪಕ್ಷವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಫೆಕ್ಟಿವಾಗಿ, ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ನಾವು ಬೆಳೆಸು ತ್ತೇವೋ ಅಷ್ಟೇ ಆಡಳಿತ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಯಶಸ್ಸು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವ ರಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಇರಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ಸೋಷಲಿಸಂನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವರು ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡದೇಹೋದರೂ ಕೂಡ ಬಾಯಿನಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ವಿಪರಾಸ ಇದೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಜ ವಾದವನ್ನು ಏನು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೋ, ಏನು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ರಚನೆ ಇದೆಯೋ It is a capitalist society. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಜಾತಿಗಳಿವೆ, ಅನೇಕ ವರ್ಗಗಳಿವೆ. This capitalist society should be converted into a socialist society. ಆ ವರ್ಗಹಿತವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಿನ್ಸ್ಕಿ ಏನು ಅಂದರೆ ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ಸೋಷಲಿಸಂ. ಮಹಾಶ್ವಾಗಾಂಧಿಯವರ ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶಾಂತರೀತಿಯಾಗಿ ಸಮಾಜವಾದದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ, ಘನತರವಾದಂಥ ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ. ಕ್ಯಾಟಿಲಿಸ್ಟ್ ಆಗಲಿ, ಫ್ಯೂಡಲ್ಸ್ ಆಗಲಿ ನಮ್ಮ ಟೆಂಟ್‌ಗೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಸ್‌ಗೆ ಬನ್ನಿ ಅಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಆಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಗೋಲಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಲಕ್ಷಣಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಪೀರಿಯಾಡಿ ಕಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಪೀರಿಯಾಡಿಕ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಪಾರ್ಟಿಯೊಳಗೂ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಳೆದಸಾರಿ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಅಂದರೆ, ಔ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ದೇಶದಲ್ಲಿ Political sovereignty vests with the people, not with the elected representatives. ಔ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಂಥ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವದ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಾವು ೬ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದೆವು. That goes against the democratic principle. ಇದು ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಾದವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಡೆಲ್ಲಿ ಶಾಹಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪರ್ಸನಾಲಿಟಿ ಕಲ್ಪಿ ಗೋಸ್ಕರ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮರ್ತ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಮಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸು ತ್ತಿದ್ದರೋ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದು ಕೇವಲ ೩ ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಔ ವರ್ಷಗಳು ವರೆಗೆ ಕಾಯದೇ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮೊಟಕು ಗೊಳಿಸಿ ೩ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮನಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ಆ್ಯಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಗಳ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅದನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು, ಅವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸತಕ್ಕಂಥ, ಅವುಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉನ್ನತಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, “ಜನತೆ ಮತದಾನದ ಮೂಲಕ ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿರುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರವು ಬೇರೂರಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ.” ಪ್ರಜಾತಂತ್ರವು ಬೇರೂರಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಗೋಜುಗೇ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಲಾಯಿಸ್ ೧೪ ಅಂತ ಒಬ್ಬ ಇದ್ದ. ಅವನು ಹೇಗಪ್ಪಾ ಎಂದರೆ ಅಥಾರಿಟಿಜಂ ಪೂರ್ತಿ ಅವನ ಮೂಲಕವೇ ಹೋಗಬೇಕು, ಅವನು ಅವನೇ. He used to equate State with Government and Government

with himself. ಅವನು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ನೆಂದರೆ ನಾನು ಎಂದರೆ ಸ್ಟೇಟ್, ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂದರೆ ನಾನೇ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಸಹ ಅವರೇ ಎಲ್ಲಾ, ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ರವರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರೂ ಅವರೊಬ್ಬರೇ, ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ಅಸಂಬಂಧಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದರೆ ಬೇರೆಯವರು ಯಾರೂ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯ ಸಭೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳಾಗಲೀ, ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಾಗಲೀ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೇ ನಡೆಯಬೇಕು. ಇದು ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ, Power oriented and not programme oriented. ಇವತ್ತು ಕಾನೂನಿಗೂ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಇರಕೂಡದು ಅದು ಅವರೊಬ್ಬರ ವಶದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು, ಇಂಥವರು ನಾವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ, ಜನತೆಗೆ ಒಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಇವತ್ತು ಜನತೆ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ನೋಡಿ ಒಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಒಟು ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಂದರೆ ಸುಮಾರು ೪೧ ಪರ್ಟೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಅಷ್ಟೇ. ಅವರಿಗೆ ೩೬ ಕೋಟಿ ಒಟರ್ಸ್ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ, ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ಒಟರ್ಸ್, ೨೦ ಕೋಟಿ ಜನ ಒಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಎ) ಅವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ೮ ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ. ಅಷ್ಟು ಪರ್ಟೆಂಟ್ ಮೈನಾರಿಟಿ ಒಟರ್‌ಗಳು ಬಂದಿವೆ. ೫ ಜನ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಗೆಲ್ಲಲು ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ೫೦-೫೧ ಒಟು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ೯೦-೯೦ ಜನ ಒಟು ಮಾಡಿರಲಿ ಸಾಕು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಒಂದು ಒಟುಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರೇ ಗೆದ್ದ ಹಾಗೆ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನೀತಿಯಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಟನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪರಪಸ್‌ಫುಲ್ ಆದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಟನ್ನು ಹಾಕಲೇ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾನೂನು ತನ್ನಿ. ಮತ್ತೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷ ದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಆ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಪುನಃ ಅವನು ಗೆದ್ದು ಬರಬೇಕು. ಅವನು ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತೆರೆವು ಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಗೆದ್ದು ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ. ಬಹುಶಃ ನಿಮಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದರೆ ಮಾಡಿ. ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಕಾಲದ ಅಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್ (ಪರಸಗಡ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ತಾನೇ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಯ್ಯನವರು ನಮಗೆ ಅನೇಕ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಏನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡಲಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ಅವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಾವು ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದ ಪ್ರತಿಫಲ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿದೆ. ನೀವು ಹೇಳುವುದನ್ನೇ ನಾವು ಕೇಳಬೇಕು, ನೀವೇ ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ. ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ನಾವು ಕೇಳಬೇಕಂತು ಇಲ್ಲ, ನಮಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ರಾಜಕಾರಣ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಎಂದು ನೀವು ಸಹ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದ ವರು, ನಾವು ಶಾಸಕರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಮುಖಂಡತ್ವದಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ನಮಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಫೋಟೋ.....

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ಫೋಟೋ ನೀವು ಹಚ್ಚಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಿ ೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ರವರು ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನೇ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೆಂದು ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನಿಮಗೇ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಿಮಗೇ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವರು ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠರಿದ್ದರು.

ಶಿ-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಇವತ್ತು ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರು ಕೇಳಿಲ್ಲ; ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಿಮಗೆ ಬೇಡವಾದರು. ಇವತ್ತು ಈ ದೇಶದ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ೬ ಪಕ್ಷಗಳಾದವು. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸುರವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಬಂದರು. ನಿನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರು ಹೇಳಿದರು, ನೀವೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿಯುತ್ತದೆಂದರು. ಅವರಿಗೆ, ನಾವು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲವೆಂದು ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿ ಆಗಿರಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ನಾವು ಈ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ನಿಮ್ಮ ಅಸಮಧಾನ.....

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸುರವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಜನ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ತಕ್ಕೇಡ್ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅರಸುರವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೇರಲಿಲ್ಲ; ಮಾನ್ಯ ತಕ್ಕೇಡ್‌ರವರು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿ ಎಂದು ಸೇರಿದವು; ಅದರಿಂದ ಅವರು ಉಳಿದರು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಮುಂಚೆಯೇ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ನಾವು ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರ ಉಪಕಾರದಿಂದಾಗಲೀ. ಅಶೀರ್ವಾದಗಳಿಂದಾಗಲೀ ಬಂದವರಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಅಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ನಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು ಹಿರಿಯರಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆಂದು ನಾವು ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತು ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸುರವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಮತ್ತೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡುತ್ತಾರೆಂದು ಉಳಿದವು. ಯಾವಾಗ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸುರವರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತೋ ಆಗ ಅದು ನಿಜವಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇದ್ದಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಪಕ್ಷಾಂತರಿಗಳಲ್ಲ. ನೀವು ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿದವರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ.—ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ತಾವು ಎಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ? ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸುರವರು ಅಧಿಕಾರ ಕಳೆದು ಕೊಂಡಾಗ ತಾವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಿರಿ?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ಮಾನ್ಯ ಶಿವಯ್ಯನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸುರವರು ಅಧಿಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಿರಿ ಎಂದು. ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದವೋ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲು ಯಾವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಇ) ಪಕ್ಷ ಇತ್ತೋ, ಯಾವ ಪಕ್ಷದಿಂದ ನಾವು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದೇ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸರಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀವು ಅನೇಕ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದಾಗ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದಿರಿ. ೧೯೭೮ ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದ್ದೀರಲ್ಲದೆ ಕಳೆದ ೫-೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದೇ ರೀತಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆಗ ಬಾಯಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಧೈರ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾವು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು; ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಅನೇಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗಾಂ, ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಹಾಗೂ ಕಾರವಾರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೀಕರಣ ಸಮಿತಿಯವರು ಕಳೆದ ೨೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಈಗಾಗಲೇ ಮುಗಿದು ಹೋದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು, ವಲ್ಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಹಾಗೂ ಮೌಲಾನಾ ಅಜಾದ್‌ರವರಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಾಂಜೊ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರ ಬಂದಂತಹ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಮತ್ತು ಕಾಂಜುರವರು ಸಹ ಸಹ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆಯು ಪಾಪಾರ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ

ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಕುಂಜು, ಕಮೀಷನ್ನಿನ ವರದಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಅನಂತರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೀಕರಣ ಸಮಿತಿಯವರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರು. ತದನಂತರ ಮೌಲಾನಾ ಅಜಾದ್ ಕಮೀಷನ್ನನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿದರು. ಅವರು ಬೆಳಗಾಂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಭಾಗವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದ್ದು ಆಯಿತು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪುನಃ ಮಹಾಜನ್ ಕಮೀಷನ್ ಎಂದು ಏನು ಬಂದಿದೆ ಅದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯರ ಒಂದು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಮಹಾಜನ್ ಕಮೀಷನ್ ಅನ್ನು ನೇಮಿಸಬಾರದೆಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮೀಷನ್ ಅನ್ನು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹಾಕಿದರು. ಅವರೂ ಸಹ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಆಗ ಆಗಿನ ಕ್ರಾಂಗ್ರಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಒಂದು ಗೊತ್ತೂವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಯಾಗತಕ್ಕ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪಾಣಿ ಭಾಗದ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕಾಸರಗೋಡನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ; ಅದನ್ನು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಸ್ಪೆಟಿಸ್ಕೋ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಒಂದು ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಬೆಳಗಾಂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ. ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಬೆಳಗಾಂ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮ ಬೀಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆಯಬೇಕಲ್ಲದೆ ಪುನಃ ಇದನ್ನು ಕೆದಕಬಾರದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಅಷ್ಟೊಂದು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಸಂಶಯ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗ್ಯಾಂಜಿಂಗ್, ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವಲ್ಲ, ಅದು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮರ್ಥ ರೀತಿಯಿಂದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಿ.ಸಿ. ಪದ್ಧತಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ೧೦ ಪೈಸೆ ಬಿ.ಸಿ. ಟಿಕೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಇದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಬಿಡಿ ಅಂಗಡಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹಣ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಮಾಮೂಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಬಡಜನತೆಯಿಂದ ಸುಲಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೂಜು ಮತ್ತು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿನಿಂದ ಬಡಜನತೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸವದತ್ತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥರ್ಟೀಷನ್ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಅಪವಯವಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣ ಅಪವಯವವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಇನ್ನು ಉದ್ಯೋಗ ದೃಢೀಕರಣ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಯೋಜನೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅಗತಕ್ಕ ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸವದತ್ತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಗಿರಂವ ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಆಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಂಡುಮೆಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಸೇರಿ

ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಜರುಗಿಸಿದರು. ಇದು ಬಹಳ ಸ್ವತ್ಯಾಹ್ವವಾದುದು. ಆದರೆ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪತ್ರಿಕಾ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದರು. ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬೆಳಗಾವಿಯನ್ನು ನುಂಗಬೇಕು ಎಂಬ ದುರದ್ದೇಶದಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಮುಂಬೈಯಲ್ಲೋ, ಕೊಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲೋ ಮಾಡದೇ ಬೆಳಗಾವಿಯನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪತ್ರಿಕಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿ ಕೊಂಡರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಿಗರ ಅನ್ನವನ್ನು ಉಂಡು, ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ನೀರು ಕುಡಿದು, ಕನ್ನಡಿ ಗರಿಗೆ ಅವಹೇಳನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಅಸ್ತದ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ವರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅತ್ಯಂತ ಆಸೆಯಿಂದ ಆದರದಿಂದ, ದೇಶದ ಬಡಜನತೆಯ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಕಲ್ಯಾಣದ ಸಲುವಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್. (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಈ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನೀಡಿದಂಥ ಕೆಲವು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಆರಂಭವಾದಮೇಲೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಂಥ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಸಾರಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ನನಗಿತ್ತು. ಅವರು ಅವರ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಮಗಳ ಮದುವೆಗೆ ಹೋದವರು ಬಂದೇ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ, ಇವತ್ತು ಈ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅನಾನುಕೂಲಗಳು, ಕಷ್ಟದ ಪರಂಪರೆಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ೧೯೪೭ ರಿಂದ ೧೯೬೭ ರವರೆಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದಂಥ ರಾಜಕೀಯ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಬಂದಿತ್ತು, ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಂಥ ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯ, ರಾಜಕೀಯ ಮಟ್ಟ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ೧೯೬೯ ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇಬ್ಬಾಗವಾದಾಗ ೧೯೬೯ ರಿಂದ ೧೯೮೦ ರವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ದೇಶದ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ೧೯೬೭ರಲ್ಲಿ, ೧೯೭೧ರಲ್ಲಿ, ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ, ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ, ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇದರ ಹತ್ತಾರು ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಚುನಾವಣೆಗಳು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋಗಿವೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೋಸ್ಕರ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದಿರುವುದಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಯಾರೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆಯೂ ಯಾರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಂದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಂಜೀವರೇಡಿ ಯವರ ನಾಮಪತ್ರವೊಂದನ್ನು ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಒಂತೆಗಿದುಕೊಂಡರು. ಶ್ರೀ ಚರಣಸಿಂಗ್ ರವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ ಆ ಸರ್ಕಾರದವರಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರಿಯೂ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದೇ ಕರುಣಾನಿಧಿ ಯವರ ಜೊತೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀತಿ ಇದೆ ? ಇದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವವರು ಕೇವಲ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ

ಕಳಕಳಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೪೭ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿರೋಧಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಕೌತಂತ್ರ ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೋ ಅಂಥವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ.

(ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾನ್ಯ ನೈವೇದ್ಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೇ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ, ಕೇಂದ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಯಾರು ? ಕೇರಳದ ಸ್ಟೀಫನ್ ಅವರು. ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮೂಲತಃ ಕೇರಳದವರಾಗಿರತಕ್ಕ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅವರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಸರಗೋಡನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ವಾದವಿವಾದ ಇಲ್ಲ. ಆದರೇ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ನೀವು ಕೇರಳದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಕೇರಳದಿಂದ ಒಂದು ಇಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಮಲೆಯಾಳಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಬಗ್ಗೆ.....

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಕೇರಳದವರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನಾನು ಅವರ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅವರು ನಿಮಗೆ ಹೊಸಬರಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ನನಗೆ ಹಳಬರು. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು “ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇರು, ಎಂತಾದರೂ ಇರು, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನೀ ಕನ್ನಡವಾಗಿರು” ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅವರೂ ಸಹ “ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇರು, ಎಂತಾದರೂ ಇರು, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನೀ ಮಲೆಯಾಳಿಯಾಗಿರು” ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಜೀವನ ನಡೆಸಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಣ್ಣದು ಅದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತನ್ನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಲೇ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಬರಬಹುದು. ಅದಾದರಿಂದ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜನತಾ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮರಗಳು ತೀರ ಕೆಳಮಟ್ಟದಿಂದ ಕೊಡುವ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮನೆಗಳು ಒಹುಕಾಲ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿ, ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ಮರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ನೀಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಆಯವ್ಯಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸಂಜೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಯುವಜನ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೈತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಮೇಳ ನಡೆಸಲೂ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ,

ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಆದರೆ, ೯ ಮತ್ತು ೧೦ ರಂದು ಮಂಡ್ಯ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಯುವ ಮೇಳಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಐವತ್ತೇಳು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏನೇನು ಸಾಲದು ಆದುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರಣಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜೀತದಾಳುಗಳ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವೊಂದಿದೆ. ಅದರ ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆಯನ್ನು ಈ ಸಲ ಕರೆದಿದ್ದರು. ಆಗ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, (ಏನೇನು) ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಘದ ವತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ, ಸಂಘಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಮತ್ತು ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಷ್ಟೇ ಇಷ್ಟೇ ಅದರ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು. ರಿಹಾಬಿಲಿಟೇಷನ್‌ಗೂ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದ್ದು. ಕೇವಲ ಪ್ರಚಾರ ಮಾತ್ರ ನಡೆದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಬರೀ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗಬಾರದು. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಿನ ದರ ಏರಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಲ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸಭೆಯನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು ಎಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವರದಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ೮೦ ರೂಪಾಯಿ ನೀರು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಈಗ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಬೆಳೆದ ಕಬ್ಬಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಲೆ ಬಂದಿದೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತರು ನಿಗದಿಯಾದ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಆದಾಯ ಏರುಪೇರಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅದೊಂದು ರೀತಿಯ ಗ್ರಾಂಜಿಂಗ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ರೈತರ ಅದೃಷ್ಟದ ಮೇಲೆ ಅವರ ವರಮಾನ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬೆಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಪಡೆದ ಸಾಲದ ವಸೂಲಾತಿಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಮತ್ತು ಸಂಘಗಳವರು ಮನೆಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅಂತಹ ಚಿಂತಾಜನಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಇಂದು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀರುಗಂದಾಯದ ವಸೂಲಿಗೆ ಈಗ ತಡೆ ಆಜ್ಞೆ ಇದೆ. ನೀರುಗಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅಪಾರ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುವುದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದವರು ರೈತರಿಂದ ಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಲಿಗೆ ಏನು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಅದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಗಮನ ನೀಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರಿಂದ ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ಹಾಲಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ರೈತರು ಅಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಜಾಗೃತರಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಿಲುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಚಳವಳಿ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಅದೇನು ವಿಧಾನ ಸೌಧಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕುವುದಲ್ಲ, ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುವುದಲ್ಲ. ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡದೆ ಅವರು ಮನೆಯಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ. ಆಗ ನಗರದ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕಾಫಿಗೆ ಹಾಲು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಇವರಿಗೆ ಆದುದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡಿತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯಾತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಕಳೆದ ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಆಗಲಿ. ಆ ಯಾತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯ ಈಗ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನೊಂದು ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ತುರ್ತಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದ್ಯ ಗಮನ ನೀಡಿ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಯನ್ನರ್ಪಿಸುವ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶಿ-ಶಿಂ ಪಿ.ಎಂ.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ಬ್ಯಾಡಗಿ (ಸಾದಲಗಾ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಿಧಾನಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂತೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆಯೆಂದು ನನಗಿನಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ, ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದಂತೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಮೊದಲನೇ ಕಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

“ದೇಶವನ್ನು ಚಕಿತಗೊಳಿಸುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದ ತರುವಾಯ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ. ಜನತೆ ಮತದಾನದ ಮೂಲಕ ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಶಾಂತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿರುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರವು ಬೇರೂರಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದರ್ಥ. ಸುಮಾರು ೩೩ ತಿಂಗಳುಗಳಷ್ಟು ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಹೊರಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈಗ ಪ್ರಚಂಡ ಬಹುಮತದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆಯುಂಟಾಗಿ ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಎ) ಪಕ್ಷವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.

ಇದು ನಮಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೨೮ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಇದ್ದಂತೆ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವದ ಸ್ಥಿರ ಸರ್ಕಾರ ಬಂತು. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರಿಗೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಾವ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಲುವಾಗಿ ತೋರಿದ ಅನುಕಂಪ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೂಡ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದವು. ಆದರೆ, ದೇಶವ್ಯಾಪ್ತಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು? ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ‘ಲಗು’ ಅಂದರೆ ಕೂಡಲೇ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಪಕ್ಷ ಬದಲಾಯಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು ಅಂದರೆ ಪಕ್ಷ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ; ತಾವು ಯಾವ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರೋ ಅ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕಾಂಥದ್ದು ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಮತ ಕೊಟ್ಟ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜಕೀಯ ಮತ ಭೇದ ಇರುತ್ತೆ, ಆದರೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬೇರೆ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾವುಗಳು ಕಳೆದ ಎರಡು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಅನುಭವವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಳಿನೇ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ಶಾಸಕನಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪಕ್ಷಾಂತರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಃಕಲಹ, ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತೆ; ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಸೇತು ಒಮಾಡಲ ಪರ್ಯಂತ, ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಾಂತ್ಯ; ಎಷ್ಟೋ ಜನ, ಎಷ್ಟೋ ಸಮಾಜ, ಎಷ್ಟೋ ಭಾಷೆ, ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಬಂಗಿ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳೂ ಇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮುಂದಾಳತ್ವ ನಮಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮುಂದಾಳುತನವನ್ನು ಈ ದೇಶದ ಜನತೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರಲ್ಲಿ ಕಂಡರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಯಾವಾಗಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು; ಅವರ ಹೃದಯದಿಂದ ಬಂದಂತೆ ಮಾತು. ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅವರೇ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಾಯಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ರಾಷ್ಟ್ರ ನಾಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅಂತ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ಬಾಳಗಿ.—ಅನುಭವಸ್ಥ ರಾಜಕಾರಣಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಒಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ನಾನು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಗಳು ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮತದಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ೪೦-೪೫ ಪರ್ಸೆಂಟಿನಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮತಗಳಿಸಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಪಕ್ಷಗಳು ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಿಯಬೇಕು. ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ವೈಚಾರಿಕತೆ ಮನೋಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವ ಇದೆ. ಯಾವ ಸದಸ್ಯನೂ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ೩೫೦ ಜನ ಸದಸ್ಯರ ಬಲವುಳ್ಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ತಮ್ಮ ನಾಯಕ ಎಂದು ಕೂಡಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ನಾಯಕತ್ವದ ಕಿತ್ತಾಟ ಈ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, 'ಐ' ಈ ಸಾರಿ ದೇಶಪ್ರಾಪ್ತಿ ವಿಜಯ ಗಳಿಸಿ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ರಾಜಭಾರ ಮಾಡಿದರು, ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್‌ರವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಜನತೆಗೆ ಅರಿವು ಬಂದಿದೆ, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಚಲೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲ ಅಂಥ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಕೆಲಸ ಏನಾಯಿತು ಅದು ಬಂದು ಬಿಡಜನರಿಗೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ಹೇಳಿದ ಅರ್ಥ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅವರ ತಂದೆಯವರು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರು ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಎರಡು ವರ್ಷ ಇದ್ದು ದಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು ಅಂತ ಹೇಳಬೇಡಿ, ಆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ಬಾಳಗಿ.—ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಾಡಿಗೆ ರೀತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಸಂಪತ್ತು ಹೋಯಿತು. ಹೋಗುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ತವ್ಯಸ್ತ ಮಾಡಿ ಹೋದರು. ಬಂಗಾರ ಎಲ್ಲಾ ಹೋಯಿತು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, 'ಐ' ಪಕ್ಷ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇದೆ ಅನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದು ಜನತೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು. ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಆ ಪಕ್ಷದ ಒಂದು ಶಿಸ್ತನ್ನು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜನತೆ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾನು ಕೂಡ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಮ್ಮೆಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳಾದಂಥ ಸಕ್ಕರೆ, ವಗೈರೆ ಬೆಲೆಗಳು ಏರಿಕೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಾಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಆಗುವುದು ಉಂಟು. ಯುದ್ಧ ಬಂದರೆ ಬೆಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆದರೆ ಆಗ ಬೆಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಮೂಟೆ ಸಕ್ಕರೆ ಬೆಲೆ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ಆಗ ರೈತರ ಗೋಣಿ ಹೇಳತೀರದು. ಈಗ ಅದೇ ಒಂದು ಮೂಟೆ ಸಕ್ಕರೆ ಬೆಲೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಮೀರಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಅಂದರೆ ಯಾವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುವಾಗ ಅನುಕೂಲ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಅವರು ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಬೆಲೆ ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಸೊಪ್ಪು ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಕಿಲೋ ಇದ್ದುದು, ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಂದು ಕಿಲೋ ಹೋಗಿಸೊಪ್ಪು ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಯಾವಾಗಲೂ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪದಾರ್ಥ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರ ಮೇಲೆ ಅದರ ಬೆಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡೆ ಕಿಲೋ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು ಅಂತರ ಇಳಿಯಿತು. ಹಾಗೆ ಬದನೆಕಾಯಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಬಾರ್ಡರ್ ವರೆಗೆ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕಿಲೋ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಗೊಳಿಸಿ ಬಂದಂತಹ ಸರಕುಗಳು. ಏನು ಇರುತ್ತದೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮುಟ್ಟುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಬೇಗ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಬಿ. ಬಾಡಗಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿತರಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇನ್ನು ಹರಿದ್ವಾರ ನಿವೇಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಹರಿದ್ವಾರ ಸಲುವಾಗಿ ನಿವೇಶನದ ಜಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದು ಹಾಗೆ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಉಳಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವವರೆಗೂ ನಿವೇಶನದ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹರಿದ್ವಾರ ಸಲುವಾಗಿ ನಿವೇಶನ ಮಾಡುವಾಗ ಅದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೇ ಹೋದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನಾವು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಂಪನಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೆವರು. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮೋಟಾರುಗಳು ಇದ್ದವು. ನಮಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಇವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಲಾಭಾನು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಸ್‌ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಎರಡನೇ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಅಂದರೆ ಕೆನಡಾ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಸಂಬದ್ಧವಾದ ಸಿಸ್ಟಂ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದಂಥ ಕ್ಯಾಪ್‌ಟಿವ್ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ನಾನು ಬಸ್ಸು ಹತ್ತಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಒಂದು ನಸಗೆ ಕ್ಯಾನ್ಸಲಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ತರದ ಸರಿಯಾದಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು ಅಂದರೆ ಸರಿಯಾದ ರಿವೇರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಅನ್ನ ನೀರು ಕೊಡದೇ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಆ ರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ. ಇನ್ನು ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ ಏನು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿದ್ವಾರದ ಅಪರಿಗೆ ಯಾರೂ ಮನೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಅವರು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಪೇಟೆಲರು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅರಿತವರಾಗುತ್ತಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕಳ್ಳತನದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಕಳ್ಳತನ ನಡೆದಿರಲಿ ಅದನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸರಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಂಗಾರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕದ್ದು ಕೊಂಡು ಹೋದರು ಪತ್ತೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಿಗಿ ಇರಬೇಕು ಅಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಮತದಾರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಟಿ. ರಾಮು (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ವಂದನಾ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ 'ಐ' ಸರ್ಕಾರ ಸುಮಾರು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಬೆಲೆ ಏರಿದೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಬೆಲೆ ಗಗನಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ನೀವು ಮಾಡಿದಂತಹ ದುರಾಡಳಿತದ ಫಲ ಅಂತ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ; ಕಳೆದ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ನಡೆಸಿದ ದುರುಪಯೋಗದ ಫಲವಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ಇವತ್ತು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಚುನಾವಣೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಿರಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಯಿಯಿಂದ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ

ಭಾವಿಯಿಂದ ಆಗಲಿ ಸೇದಿ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದಲ್ಲ. ಇದು ಪರದೇಶದಿಂದ ನಮಗೆ ಬರುವಂಥಾದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಗ್ಗೊಲೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದಾರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮ ಮೆಹಿಸಿ ಆದಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ, ಡೀಸಲ್‌ಗಳನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಈರುಳ್ಳಿ ಬೆಲೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ೪-೫೦ ರೂ. ಇತ್ತು. ಆಗ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಶ್ರೀಲಂಕಾಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಹೊರಗಡೆ ಕಳುಹಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಬೆಲೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಆಗ ಈರುಳ್ಳಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಜನ ಈರುಳ್ಳಿ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಏನೂ ಆದಾಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈರುಳ್ಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹಠ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯವನು. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರುಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಕಬ್ಬುನ್ನೆಲಾ ಗುಡ್ಡೆ ಹಾಕಿ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟು ಉರಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಕಬ್ಬಿಗೆ ತಕ್ಕ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಲು ನಾವು ಕ್ರಾಪ್ ಫ್ಯಾಟ್ರನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರದಿರುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಇಂಥಿಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥಿಂಥ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿಮಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ರೈತರಲ್ಲಿ ಒಗಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಟಾಕೋಪೇಸ್ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲೇ ಕೂತುಕೊಂಡು ಆ ಪೇಸ್ಟ್‌ನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರೈತರು ಬೆಳೆದಂಥ ಬೆಳೆಗೆ ಯಾರು ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಇವರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರೈತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಈಗ ಎರಡೂ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನೆರವನ್ನು ನಾವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಪೂರೈಸಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಲಿ ಅರ್ಥವದು. ಅವರು ಅಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವು ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಜನತಾಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಒಳಜಗಳದಿಂದಾಗಿ ಕಳೆದಸಾರಿ ಅದು ಸೋತುಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ನಾಯಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಒಬ್ಬರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಜನತೆ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೂಡಿಸಿದೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಮೊದಲು ರಾಮೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯೇ ಇದ್ದರು, ಈಗ ಆ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದುಕೊಂಡು ಏನೇನೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅದ್ವೈತಿಕಳುಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನಾದರೂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಗೆದ್ದಿದ್ದಾ (ಕೈ) ಗುರ್ತಿನಿಂದ ಇರುವುದೂ (ಕೈ)ನಲ್ಲೇ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ದಿವಸ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಎರಸ ಬಂದಿತ್ತು. ಕಾರಣ ಆಗ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮಗೆ ಆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಆ ಕಡೆ ಇರುತ್ತಾರೋ ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ಜನತಾ ಗೃಹಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ನನ್ನ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಈ ಮನೆಗಳು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಕೇವಲ ಟೀಕೆಗಾಗಿ ಹೇಳುವ ಮಾತು. ಜನತಾ ಗೃಹಗಳ ಯೋಜನೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುತ್ತಾಹ್

ವಾದುದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ವೆನೆ ಇರಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಜನಜೀವನ ವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾವು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರಿಂದ ಜನತೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ನಮಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂ ರಾವ್‌ರವರನ್ನು “ಹುಡುಗಾಟದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ದರು. ಇವರು ಯುವಕರು ನಿಜ. ನಾವು ೧೫೦ ಜನ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿ ಆರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ತಮಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಯದ್ವಾ ತದ್ವ ಮತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕಾಳಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾದ ವೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಕೊಡುವಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಷ್ಟು ಸಮೃದ್ಧವಾದುದು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಕೂಡ. ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಕ್ಸಾನಂಗಾಲ್ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ೧ ಕೋಟಿ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಯೋಜನೆಗಳಿದ್ದರೂ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ನಮಗೆ ಜಾಗದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆಗಿಲ್ಲ ; ಅಲ್ಲದೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ನೋಡಿದಂತೆ ೧೯೫೬ ರಲ್ಲಿ ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಜಯನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಜನಗಳು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರ ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಬೆಳೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೨೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇವೆ.

೬-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಈಗ ರೇಷ್ಮೆ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರ ಎಂದು ಏನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಇದರಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ನೇಕಾರರಿ ಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನಿಗೂ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಮಹತ್ತರವಾದ ಉಪ ಯೋಗ ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದಂಥ ರೈತನು ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೋರಿಗಳಿಗೆ ಬಂದರೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಹಳವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಮುಸುಕಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳ ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಂಥ ರೇಷ್ಮೆಗೆ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಗದು ಹಣವೂ ಕೂಡ ಈ ಕೋರಿಯವರು ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗಳು ಈ ರೇಷ್ಮೆ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತೆರೆದಿರುವುದರಿಂದ ತಪ್ಪಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಒಂದೇ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸೌಕರ್ಯ ಇದರಿಂದ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಿಲ್ಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ನ್ನು ಯಾವಕಾರಣಕ್ಕೂ ಮುಚ್ಚಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟಿಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Now the House stands adjourned to meet again at 9-00 A.M. tomorrow.

The House adjourned at Five minutes past Six of the Clock to meet again at Nine of the Clock on Saturday the 8th March 1980.